

C

D

R

YOUTH

2024

CDR, Türkiye’deki yasama süreçleri hakkında araştırmalar yapmaya ve politika odaklı teknolojiler geliştirmeye odaklanan bir düşünce kuruluşudur.

Araştırma ve İzleme Koordinatörü
Arda Ozan Sirkeci

Yazılım Geliştirme ve Yapay Zeka Koordinatörü
Umut Baran Zorlu

Yerel Demokrasi Program Koordinatörü
Görkem Savaşeri

Kreatif Direktör
İrem Yıldırım

Başkan ve Direktör
Kadir Çetin

İletişim Asistanı & Video Editör
Pınar Konak

Dijital Ürün Koordinatörü
Selen Öncüoğlu

Başkan Yardımcısı ve Programlar Koordinatörü
Yusuf Emre Şerali

,

Kayseri’den İstanbul’a Uzanan Yolculuk: Bir Öğrencinin Hayatta Kalma Mücadelesi
Ömer

Hayallerin Peşinde: Bir Savcı Adayının Hikayesi
Cem

31 Mart Seçimleri Kahramanmaraş Büyükşehir Belediye Meclisini Nasıl Etkiledi?
Beril, Deniz

31 Mart Seçimlerinden Önce ve Sonra Kayseri’de Yerel Siyaset
Kerem, Asya

Genç Hukukçular Memnuniyet Anketi
Oğuz, Derya, Hande
Gorgon
Oylum, Derin Doğa

CDR, Türkiye’deki yasama süreçlerindeki katılımı, hesap verebilirliği ve şeffaflığı teşvik etmek amacıyla veri odaklı araştırma projeleri yürüten ve politika odaklı teknolojik araçlar geliştiren İstanbul merkezli bir düşünce kuruluşudur.

CDR Youth, 18-25 yaş arası gençlerin özellikle kendilerini ilgilendiren sorunları belirlemelerine, bu sorunlar için yenilikçi çözümler üretmelerine ve bu çözümleri hayata geçirmelerine imkan tanımayı amaçlamaktadır. Bu sorunlar gençlik temsiliyeti, gençlik yoksulluğu, fırsat eşitsizliği, barınma, genç istihdamı gibi alanları kapsayabilir.

Center for Democracy Research
Demokrasi Araştırmaları Merkezi
Nişantaşı, Akkırman Sokak No:2/1
Daire:4 Şişli/İstanbul
info@demokra.si
www.cdr.org.tr

ATÖLYE ÇALIŞMALARI

Eğitimler alanında belirli bir düzeye erişmiş ve kendisini geliştirmeye devam eden genç eğitimciler tarafından verildi.

Eğitim konuları yedi başlıkta ele alınmıştır. Bu başlıklar şu şekilde sıralanabilir:

Siyasal Rejimler
Anayasa İdeolojileri ve
Türkiye Cumhuriyeti Anayasası
Hükümet Sistemleri
Seçim Sistemleri, Seçim Güvenliği ve
Türkiye’de Seçimler
Türkiye’de Meclis Tarihi ve TBMM’nin
Yapısı, İşleyişi, Görevleri ve Etkileri
Yerel Yönetimler Gençlik Algısı ve
Genç Temsiliyeti

Yukarıdaki konular teorik olarak anlatıldıktan sonra Türk siyasetindeki pratik karşılığı da katılımcılarla çokça tartışılmıştır.

KATILIMCILAR

Kayseri, Kahramanmaraş ve Mersin’de düzenlenen etkinliklerimize toplam 43 kişi katıldı.

Geçen seneki gibi bu sene de siyaset disiplinini dışından da katılımcılar olmasına özen gösterdik. Katılımcılar arasında tıp ve mühendislik fakültesi öğrencileri mevcuttu.

ŞEHİRLER

Etkinliğin yapıldığı şehirler yine geçen seneki motivasyonla seçilmiştir. Bu sene herhangi bir metropolde etkinlik yapılmasına gerek duyulmadığından direkt olarak bu tarz etkinliklerin yapılma sıklığının düşük olduğu şehirlere odaklandık.

TAMAMLAYICI PROJELER

Kayseri’den İstanbul’a Uzanan
Yolculuk: Bir Öğrencinin Hayatta Kalma
Mücadelesi

CDR Youth, gençlerin toplumsal sorunları tespit edip çözüm üretebilmeleri için alan sağlayan bir proje olarak, gençlerin sesine kulak vermeye büyük önem veriyor. Bu kapsamda, şehir dışına okumaya giden bir öğrencinin hikayesine bu projede yer vermek, CDR Youth’un gençlik yoksulluğu, fırsat eşitsizliği ve barınma gibi konularda farkındalık yaratma hedefiyle örtüşüyor. Bu proje, Kayseri’den İstanbul’a hukuk okumaya gelen bir gencin gözünden, ekonomik kriz, barınma sıkıntıları, ayrımcılık ve temel haklara getirilen kısıtlamalar gibi pek çok sorunu çarpıcı bir şekilde aktarıyor. CDR Youth, bu tür kişisel anlatılarla gençlerin yaşadığı güçlükleri daha görünür kılmayı ve bu sorunlara yenilikçi çözümler üretmeyi amaçlıyor. Projemiz, gençlerin yalnızca sorunları tanımlamalarını değil, aynı zamanda geleceğe dair daha adil ve eşitlikçi bir toplum inşa etmeleri için onlara rehberlik etmeyi hedeflemektedir. Hikaye, gençlerin yaşadığı zorlukların sadece bireysel bir mesele olmadığını, aynı zamanda toplumsal bir çözüm arayışını gerektirdiğini açıkça gözler önüne seriyor. CDR Youth olarak, bu gibi hikayeleri paylaşarak, toplumsal farkındalığı artırmayı ve gençlerin sesi olmayı sürdüreceğiz.

Hayallerin Peşinde: Bir Savcı
Adayının Hikayesi

Bu hikâye, adaletin peşinden koşan ve çocukluk hayali olan savcılık için hayatını adanmış bir gencin dokunaklı mücadelesini anlatıyor. Katılımcımız, Türkiye’nin en

prestijli hukuk fakültelerinden birini kazanarak başladığı bu zorlu yolda, olağanüstü azmiyle herkese ilham veriyor. Üniversite yıllarındaki başarıları ve azmi sayesinde hukuk alanında dikkat çekerken, çocukluk hayaline ulaşmak için çıktığı sınavlarda iki kez olağanüstü dereceler yapıyor. Ancak sistemin adaletsizliği ve nepotizm, bu başarısını gölgeliyor.

Hikâye, okuyucuları sadece bir bireyin hayallerine ulaşma çabasına değil, aynı zamanda sistemdeki adaletsizliklerin bir insanın hayatında nasıl derin yaralar açabileceğine tanıklık etmeye davet ediyor. Kahramanın içindeki öfke ve kırgınlık, adaletin vicdanla başlayan, ancak çoğu zaman sistemin acımasız gerçekleriyle bastırılan bir olgu olduğunu gözler önüne seriyor. Bu etkileyici anlatı, hayallerine sadık kalmanın ve adaletin peşinden koşmanın ne kadar zor ama bir o kadar da anlamlı olduğunu hatırlatıyor.

Bu hikâye, CDR Youth'un gençlik temsiliyeti ve fırsat eşitsizliği alanındaki çalışmalarını destekleyen çarpıcı bir örnek sunuyor. Adalet sistemindeki yapısal sorunları, nepotizmi ve bireysel çabanın nasıl gölgelenebildiğini bir savcı adayının gözünden anlatan bu etkileyici metin, gençlerin adalet arayışındaki zorlukları ortaya koyuyor. Çocukluk hayalini gerçekleştirmek için mücadele eden bir gencin hikâyesi, CDR Youth'un fırsat eşitsizliğine karşı yürüttüğü bilinçlendirme ve çözüm odaklı projelere ilham veriyor. Hikâye, gençlerin karşılaştıkları adaletsizliklere karşı yılmadan mücadele etmesinin önemini vurgularken, sistemin iyileştirilmesi gerektiğine dikkat çekiyor.

31 Mart 2024 Seçimlerinden Önce ve Sonra Kayseri’de Yerel Siyaset

31 Mart 2024 Seçimleri Kahramanmaraş Büyükşehir Belediye Meclisini Nasıl Etkiledi?

Atölyeler sırasında aktarılan yerel yönetimlerle ilgili bilgiler yerel seçimler öncesinde

katılımcılar tarafından büyük bir ilgiyle karşılanmıştır. Yerel seçimlere kısa bir süre kala yapılan atölye çalışmaları sonucunda yerel yönetimlere merak salan katılımcılardan bazıları kendi şehirlerinin karar alıcı organı olan büyükşehir belediye meclislerini incelemeye karar verdi.

CDR ekibi olarak katılımcılara, yerel yönetimleri incelerken hangi hususlara dikkat edilmesi gerektiğini aktardık. 2024 seçimleri ile birlikte büyükşehir belediye meclislerinde nelerin değiştiğini inceleyen bu çalışmalar CDR Youth etkinliğiyle hedeflenen gençlerin siyasi farkındalığını artırmaya yönelik amaca ulaşıldığının en önemli göstergelerinden birisi olmuştur.

Genç Hukukçular Memnuniyet Anketi

CDR, Türkiye’deki hukukçuların, meslekleri ve hukuk eğitimi hakkında neler düşündüklerine odaklanan bir anket hazırlayan katılımcıya bu anketi hukukçulara ulaştırma ve çıkan sonuçları değerlendirme aşamalarında destek vermiştir.

CDR ekibinde yer alan hukukçu mentörler soruların hazırlanmasında da katılımcıya destek olmuşlardır.

Gorgon Üzerine

“Gorgon” sadece bir kısa film değil, aynı zamanda karanlıkta sıkışmış umutların ve direnişin hikayesini anlatan bir yapım olarak dikkat çekiyor. Toplumun sessiz ama güçlü hikayelerini görünür kılmayı amaçlayan bu film, bireysel hesaplaşmalar ve toplumsal eleştirilerle izleyicilere derin bir düşünce alanı sunuyor. Yönetmenin kişisel farkındalık yolculuğundan ilham alan bu eser, aynı zamanda gençlik sorunları, toplumsal cinsiyet eşitsizliği ve barınma krizi gibi güncel meseleleri cesur bir şekilde ele alıyor.

Filmin pre prodüksiyon sürecinde, projeye sağlanan mekan desteğiyle, hikayenin hayata geçirilmesine katkıda bulunuldu.

Bu destek, yaratıcı süreçte önemli bir role sahip olan uygun atmosferin yaratılmasına olanak tanıdı. Gorgon, hem bir sanat eseri olarak hem de direnişin ve umudun bir temsili olarak, izleyicilere güçlü bir mesaj sunuyor.

KAYSERİ'DEN İSTANBUL'A UZANAN YOLCULUK: BİR ÖĞRENCİNİN HAYATTA KALMA MÜCADELESİ

Kayseri'nin sakin bir mahallesinde büyüdüm. Hayatım boyunca hep büyük hayallerim vardı. Türkiye'nin en iyi üniversitelerinden birinde, İstanbul'da hukuk okumak, bu hayallerin başında geliyordu. Üniversite sınavına hazırlandığım o zorlu dönemde, gece gündüz demeden çalıştım. Sonunda hayal ettiğim başarıya ulaştım: İstanbul'daki en prestijli üniversitelerden olan Galatasaray Üniversitesi'ni kazandım. Ancak bu sevinç kısa sürdü. İstanbul'a adım attığım ilk günden itibaren, büyük bir hayal kırıklığı ve zorluklarla karşı karşıya kaldım.

İstanbul'a gelmek, bir rüyayı gerçekleştirmek kadar, hayatın gerçekleriyle yüzleşmek anlamına da geliyordu. Şehir, beni kollarını açarak karşılamadı; aksine, bana her adımda ne kadar zor bir yerde olduğumu hissettirdi. Kayseri'nin mütevazı yaşam koşullarından sonra, İstanbul'un kaotik ve acımasız temposu beni adeta sarstı. Özellikle son yıllarda ülkemizde yaşanan ekonomik kriz, bu devasa şehrin her köşesinde hissediliyordu.

BARINMA KRİZİ: ŞEHİRİN GÖZ KIRPMAYAN GERÇEĞİ

İstanbul'a gelir gelmez ilk karşılaştığım sorun, barınma oldu. Ailemin gönderdiği para, bu şehirde yaşamak için yeterli değildi. Devlet yurtları dolup taşmış

durumdaydı ve yer bulmak; neredeyse imkânsızdı. Özel yurtların fiyatlarını ise, ailem karşılayamazdı. İlk birkaç hafta, tanıdıkların yanında kalmak zorunda kaldım. Ancak bu sürdürülebilir bir durum değildi.

Bir gün, derslerimin olduğu bir akşam kaldığım eve dönerken, sınıf arkadaşım Ali'yle karşılaştım. O da şehir dışından gelmişti ve benimle aynı sorunları yaşıyordu. Birlikte bir ev aramaya karar verdik. Ancak kiralar inanılmaz derecede yüksekti. Uygun fiyata bulduğumuz daireler ise ya çok uzak semtlerdeydi ya da insanın içine girmeye korkacağı kadar kötü durumdaydı. Sonunda, İstanbul'un görece daha ucuz ve merkeze uzak bir mahallesinde bir daire bulduk. Ancak bu ev, beklediğimizden çok daha fazla soruna neden oldu.

Dairedeki su boruları sürekli patlıyordu evin eskiliğinden kaynaklanan altyapı sorunları bir türlü bitmiyordu. Ev sahibimiz ise, bu sorunlarla ilgilenmek yerine, "Öğrenciyseniz idare edin," demekle yetiniyordu. Evde yaşadığımız bu zorluklar nedeniyle defalarca taşınmayı düşündük. Ancak her seferinde, taşınmanın getireceği yeni maliyetler ve belirsizlikler yüzünden bu düşünceden vazgeçtik. İstanbul'da barınmak, neredeyse imkânsız bir hayatta kalma mücadelesine dönüştü.

Kayseri'nin sakin bir mahallesinde büyüdüm. Hayatım boyunca hep büyük hayallerim vardı. Türkiye'nin en iyi üniversitelerinden birinde, İstanbul'da hukuk okumak, bu hayallerin başında geliyordu. Üniversite sınavına hazırlandığım o zorlu dönemde, gece gündüz demeden çalıştım. Sonunda hayal ettiğim başarıya ulaştım: İstanbul'daki en prestijli üniversitelerden olan Galatasaray Üniversitesi'ni kazandım. Ancak bu sevinç kısa sürdü. İstanbul'a adım attığım ilk günden itibaren, büyük bir hayal kırıklığı ve zorluklarla karşı karşıya kaldım.

İstanbul'a gelmek, bir rüyayı gerçekleştirmek kadar, hayatın gerçekleriyle yüzleşmek anlamına da geliyormuş. Şehir, beni kollarını açarak karşılamadı; aksine, bana her adımda ne kadar zor bir yerde olduğumu hissettirdi. Kayseri'nin mütevazı yaşam koşullarından sonra, İstanbul'un kaotik ve acımasız temposu beni adeta sarstı. Özellikle son yıllarda ülkemizde yaşanan ekonomik kriz, bu devasa şehrin her köşesinde hissediliyordu.

BARINMA KRİZİ: ŞEHRİN GÖZ KIRPMAYAN GERÇEĞİ

İstanbul'a gelir gelmez ilk karşılaştığım sorun, barınma oldu. Ailemin gönderdiği para, bu şehirde yaşamak için yeterli değildi. Devlet yurtları dolup taşmış durumdaydı ve yer bulmak; neredeyse imkânsızdı. Özel yurtların fiyatlarını ise, ailem karşılayamazdı. İlk birkaç hafta, tanıdıkların yanında kalmak zorunda kaldım. Ancak bu sürdürülebilir bir durum değildi.

Bir gün, derslerimin olduğu bir akşam kaldığım eve dönerken, sınıf arkadaşım Ali'yle karşılaştım. O da şehir dışından gelmişti ve benimle aynı sorunları yaşıyordu. Birlikte bir ev aramaya karar verdik. Ancak kiralara

inanılmaz derecede yüksekti. Uygun fiyata bulduğumuz daireler ise ya çok uzak semtlerdeydi ya da insanın içine girmeye korkacağı kadar kötü durumdaydı. Sonunda, İstanbul'un görece daha ucuz ve merkeze uzak bir mahallesinde bir daire bulduk. Ancak bu ev, beklediğimizden çok daha fazla soruna neden oldu.

Dairedeki su boruları sürekli patlıyordu evin eskiliğinden kaynaklanan altyapı sorunları bir türlü bitmiyordu. Ev sahibimiz ise, bu sorunlarla ilgilenmek yerine, "Öğrenciyseniz idare edin," demekle yetiniyordu. Evde yaşadığımız bu zorluklar nedeniyle defalarca taşınmayı düşündük. Ancak her seferinde, taşınmanın getireceği yeni maliyetler ve belirsizlikler yüzünden bu düşünceden vazgeçtik. İstanbul'da barınmak, neredeyse imkânsız bir hayatta kalma mücadelesine dönüştü.

EKONOMİK ZORLUKLAR: BOĞAZ'DA BİR BALIKÇIYA BİLE GİDEMEMEK

Ekonomik kriz, hayatımızın her alanını etkiliyor. İstanbul'da yaşamak, yalnızca kirayı ödemek ve yiyecek almakla sınırlı değil. Üniversite harçları, kitaplar, ders malzemeleri derken, paramız su gibi akıp gidiyor. Ailemin bana gönderdiği para, ayın sonunu getirmek için yetersiz kalıyor. Bu nedenle, part-time bir işte çalışmak zorunda kaldım. Ancak bu da ayrı bir dert. İş ve okul arasında sıkışıp kaldım. Derslerime gerektiği gibi odaklanamıyorum çünkü sürekli olarak bir sonraki faturayı nasıl ödeyeceğimi düşünüyorum.

Bir akşam, ders çıkışı arkadaşlarımla Boğaz'da yürüyüş yapmaya karar verdik. İstanbul'un büyüleyici manzarası karşısında hepimiz bir anlığına dertlerimizi unuttuk. Ancak sonrasında bir balıkçıda oturup yemek yemek istedik.

Fakat fiyatları görünce hepimiz şoke olduk. Bir porsiyon balık, neredeyse bir haftalık harçlığımıza eşitti. Çaresizce birer çay söyleyip kalktık. İstanbul'un bu kadar pahalı olacağını hiç düşünmemiştim. Bu şehirde okumak, aynı zamanda sürekli bir ekonomik kaygı içinde yaşamak demek.

SOSYAL İZOLASYON: YALNIZLIĞIN SESSİZ ÇIĞLIĞI

İstanbul gibi büyük bir şehirde, milyonlarca insanın arasında kaybolmak çok kolay. Kayseri'den gelen biri olarak, İstanbul'un hızlı yaşam temposuna uyum sağlamakta zorlandım. İlk haftalarda, büyük bir yalnızlık hissettim. Ailemden uzakta, tanıdık yüzlerden uzakta olmak, beni derin bir yalnızlığa sürükledi. Yeni arkadaşlar edinmek kolay olmadı. Herkes kendi dünyasında, kendi dertleriyle meşgul. Üniversiteye giden milyonlarca öğrenci arasında, bir bakıma yalnız bir ada gibi hissettim.

Bu yalnızlık, zamanla sosyal hayatım üzerinde de etkisini gösterdi. Okuldaki etkinliklere katılmak, yeni insanlarla tanışmak isteyince, İstanbul'un karmaşası ve mesafeleri bu isteğimi engelledi. Ulaşım saatleri ve trafik sorunları, şehirdeki sosyal yaşamı ciddi anlamda kısıtlıyor. Bazı günler, eve dönmek için saatlerce otobüs beklediğim, metrobüste sıkışık bir şekilde seyahat ettiğim günler oldu. Kayseri'de yıllardır içinde bulunduğum rahatlığa alışmış olmam İstanbul'un bu yönlerine alışmamı iyice zorlaştırdı. İstanbul'da yaşamak, yalnızca fiziksel olarak yorucu değil, aynı zamanda zihinsel olarak da tüketici oluyor.

ÜNİVERSİTE YAŞAMINDA KARŞILAŞILAN SORUNLAR

Okuduğum üniversite, Türkiye'nin en iyilerinden biri olarak bilirse de, burada yaşanan sorunlar da göz ardı edilemez.

Özellikle son yıllarda, üniversitelerdeki özgürlükler ciddi şekilde kısıtlanmış durumda. Öğrencilerin ifade özgürlüğü üzerindeki baskılar, kampüs ortamını adeta boğucu bir hale getirdi. Sosyal medya hesaplarımızda bile ne yazdığımıza dikkat etmek zorundayız çünkü herhangi bir eleştirel paylaşım, okul yönetimi tarafından cezalandırılabilir.

Geçen sene, Kayseri'den arkadaşım Zeynep, kendi okulunda bir sosyal medya paylaşımı yüzünden üniversite yönetimi tarafından disiplin soruşturması geçirdi. Zeynep, kadın haklarıyla ilgili bir etkinlik düzenlemek istemişti, ancak üniversite yönetimi bu etkinliğe izin vermedi. Zeynep de sosyal medyada bu durumu eleştirdi. Sonrasında, soruşturma açıldı ve Zeynep, neredeyse okuldan uzaklaştırılma tehlikesiyle karşı karşıya kaldı. Bu olay, hepimizin özgürce düşünme ve ifade etme hakkını nasıl kaybettiğimizi bir kez daha gösterdi.

AYRIMCILIK VE ÖNYARGILAR: İSTANBUL'UN GİZLİ YÜZÜ

İstanbul, farklı kültürlerin ve insanların buluşma noktası olarak bilinir. Ancak bu çeşitlilik her zaman zenginlik olarak görülüyor. Farklı etnik kökenlerden ya da inançlardan gelen öğrenciler, zaman zaman ayrımcılıkla karşı karşıya kalıyor. Kayseri'den gelen biri olarak, ben de İstanbul'da önyargılara maruz kaldım. Bir gün, sınıfta bir tartışma sırasında, İstanbul doğumlu bir arkadaşım, Kayseri'den geldiğimi öğrendiğinde, "Taşralı biri olarak sen bu konuları nasıl anlatabilirsin?" diyerek beni küçümsedi. Bu sözler, beni derinden yaraladı.

Ayrıca, bazı hocaların da bu tür önyargılara sahip olduğunu fark ettim. Bazı derslerde, Anadolu'dan gelen öğrencilerin görüşleri yeterince ciddiye alınmıyor. Bu durum, yalnızca eğitim sürecimizi zorlaştırmakla kalmıyor, aynı zamanda

kendimize olan güvenimizi de sarsıyor. İstanbul'un sunduğu fırsatlar, bu türden önyargılar ve ayrımcılıklar nedeniyle gölgede kalabiliyor.

GELECEĞE DAİR ENDİŞELER: MEZUNİYET SONRASI BELİRSİZLİK

Mezuniyetime sadece bir yıl kaldı, ancak geleceğe dair endişelerim şimdiden birikti. İyi bir üniversitede hukuk okumak, prestijli bir iş bulacağım anlamına gelmiyor. İşsizlik oranları, mezun olduktan sonra nasıl bir hayat beni bekliyor, sorusunu her gün kafamda döndürüyor. Türkiye'deki ekonomik kriz, iş bulma konusunda ciddi bir belirsizlik yaratıyor. Binbir emekle okuduğum bu okuldan mezun olduğumda, iş bulmakta zorlanacağım gerçeğiyle yüzleşmek zorundayım

Bunun yanı sıra, İstanbul'da yaşamak zaten zor bir süreçken, mezun olduktan sonra burada kalmak daha da zor olabilir. Kiralar, yaşam maliyetleri ve iş bulma süreci, gelecekteki planlarımı ciddi şekilde etkiliyor. Ailemin bana verdiği destek, mezun olduktan sonra bir iş bulana kadar devam edemez. Bu nedenle, şimdiden part-time işler aracılığıyla para biriktirmeye çalışıyorum. Ancak bu da yeterli olmayabilir.

SONUÇ: İSTANBUL'DA OKUMANIN BEDELİ

İstanbul'a gelmek, hayatımın en büyük dönüm noktalarından biri oldu. Ancak bu dönüm noktası, hayal ettiğim gibi bir başarı hikâyesi değil, aksine büyük zorluklarla dolu bir hayatta kalma mücadelesi. Barınma sorunları, ekonomik kriz, sosyal izolasyon, üniversite yaşamında karşılaşılan baskılar ve ayrımcılık, bu deneyimi fazlasıyla zorlaştırıyor. İstanbul, hayallerimi gerçekleştirmek için geldiğim bir şehir

olmanın ötesinde, gerçeklerle yüzleştiğim bir yer haline geldi.

Bu zorluklara rağmen, İstanbul'da okumaktan vazgeçmedim. Çünkü her ne kadar zor olsa da, bu şehirde öğrendiklerim ve yaşadıklarım beni olgunlaştırdı. Gelecekte, bu zorlukların üstesinden gelip, İstanbul'da başarılı bir avukat olmayı hayal ediyorum. Ancak bu süreçte, İstanbul'un büyüklüğü kadar zorluklarının da farkında olmalı ve bu zorlukları aşmak için elimden gelenin en iyisini yapmalıyım.

HAYALLERİN PEŞİNDE: BİR SAVCI ADAYININ HİKAYESİ

Çocukluğumun en güzel anıları, babaannemin dizinin dibinde oturup eski zaman hikayelerini dinlediğim günlere dayanır. Babaannem, bana her seferinde adaletin ne kadar önemli olduğunu anlatırdı. “Adalet, insanın vicdanında başlar,” derdi. Bu söz, küçük yaşta zihnime kazındı. O zamanlar anlamını tam kavrayamasam da, bu cümlelerin hayatımın rotasını belirleyeceğinden habersizdim. Sokakta oyun oynayan diğer çocukların aksine, ben hayal dünyasında kahramanlık hikayeleri yazıyordum. Ama benim kahramanlarım, kılıç ve kalkan taşıyan savaşçılar değil; adaleti sağlamak için kalem ve yasa taşıyan savcılar ve hakimlerdi.

Bu düşüncelerle büyüdüm. Adaleti sağlama arzusu içimde filizlenirken, okul yıllarımda sürekli olarak derslere odaklandım. Hocalarımın anlattığı her konuyu, gelecekte bir gün kullanacağım bilgi kırıntıları olarak gördüm. İlkokul yıllarında başlayan bu tutku, lise yıllarında gerçek bir hedefe dönüştü. O dönemde, hayatımın en önemli kararını aldım: Savcı olacaktım. Bu karar, o yaşlarda birçok kişiye çılgınca gelebilirdi. Ancak ben kendimi adaleti sağlama görevine adanmışım bile.

Lise yıllarında, diğer arkadaşlarım eğlenmenin peşindeyken ben adaletin peşindeydim. Hukukla ilgili her şey beni cezbederdi; yasaların işleyişi,

suçluların yargılanması, adliye koridorlarında dönen hikayeler... Kendimi bu dünyaya ait hissediyordum. Hukuk fakültesine gitmek benim için sadece bir hedef değil, bir tutku haline gelmişti. Ve en nihayetinde, uzun çalışmalarımın karşılığını aldım. Türkiye'nin en prestijli hukuk fakültelerinden biri olan İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesini kazandım.

İSTANBUL'DA HUKUK SERÜVENİ

İstanbul'a ilk adım attığım günü hiç unutmuyorum. Bu devasa şehrin sokaklarında yürürken, sanki her köşe başında yeni bir hikaye beni bekliyormuş gibi hissediyordum. İstanbul, sadece bir şehir değildi; adaletin tecelli ettiği, hayallerin gerçekleştiği bir arenaydı benim için. Fakültenin kapısından içeri adım attığım an, içimde tarifsiz bir heyecan hissettim. Artık hayalime sadece bir adım uzaktaydım.

Fakültedeki ilk yılımda, birçok öğrenci için zorlayıcı olan dersler, benim için birer zevk haline gelmişti. Hukukun her dalı, bana yeni bir dünyanın kapısını aralıyordu. Ceza hukuku dersleri özellikle ilgimi çekiyordu; suçların ardındaki motivasyonlar, adaletin nasıl sağlanması gerektiği konusundaki tartışmalar beni büyülüyordu. Her ders, bir adım daha hedefime yaklaştığımı hissettiriyordu.

Bu dönemde, sınıf arkadaşlarımla girdiğimiz teorik tartışmalar, adalet anlayışımı daha da derinleştirdi. Kimi zaman geceler boyu süren bu tartışmalar, beni adaletin ne kadar karmaşık ve bir o kadar da kutsal bir kavram olduğunun farkına vardırırdı. Hocalarımla da takdirini kazandım; onlardan aldığım olumlu geri bildirimler, doğru yolda olduğumun en büyük kanıtıydı. Fakülte hayatım boyunca, sadece akademik başarıya odaklanmadım; aynı zamanda adaletin peşinde koşan bir birey olarak nasıl daha etkili olabileceğimi de öğrenmeye çalıştım.

Mezuniyetim yaklaştığında, içimde bir yandan sevinç, bir yandan da heyecan vardı. Artık çocukluk hayalime bir adım daha yaklaşmıştım. Diplomamı elime aldığımda, gözlerimdeki ışıltı tüm emeklerimin karşılığını aldığımı bir göstergesiydi. Ama önümde son bir engel kalmıştı: Hakimlik-savcılık sınavı. Bu sınav, yıllardır hayalini kurduğum mesleğe giden kapıyı aralayacaktı.

İLK DENEME: HAYAL KIRIKLIĞI

Sınav günü yaklaştıkça, heyecanım doruğa ulaştı. Çocukluğumdan beri beklediğim bu an, sonunda gerçekleşmek üzereydi. Sınav salonuna adım attığımda, gözlerim bir an kapandı ve babaannemin o eski sözleri kulaklarımda yankılandı: “Adalet, insanın vicdanında başlar.” Bu sözü hatırlamak, içimdeki heyecanı yatıştırdı. Kalemimi elime aldım ve sorulara odaklandım. Her soruyu yanıtlarken, yılların emeğinin karşılığını aldığımı hissediyordum.

Sonuçlar açıklandığında, sıralamamı gördüğümde büyük bir sevinç yaşadım. 20.000 kişi arasında 300 küsürlerdeydim. İçimdeki sevinç, başarıyla harmanlandı. O an, hayalime bir adım daha yaklaştığımı düşünüyordum. Ancak, gerçekler hayallerden çok farklıydı. Mülakat

süreci başladığında, karşılaştığım zorluklar hiç de beklediğim gibi değildi. Mülakat, sınavdaki başarımdan çok daha fazlasını gerektiriyordu: bağlan-tılar, tanıdıklar, arka plan... Benim gibi sıradan bir aileden gelen birisi için bu süreç, en büyük kabusuma dönüştü. Adaletin vicdanda başladığını düşünen biri olarak, sistemin acımasız gerçekle-riyle yüzleşmek zorunda kaldım. Ve o mülakatların sonunda, hayal kırıklığına uğradım. Etrafımdaki herkesin beklen-tilerini boşa çıkarmıştım.

İKİNCİ DENEME: OLAĞANÜSTÜ BAŞARI

Bu hayal kırıklığına rağmen pes etmedim. İçimdeki adalet ateşi hala yanı-yordu ve bu ateş, beni bir yıl daha çalışmaya itti. Bu sefer her zamankin-den daha fazla çalıştım. Bilgimi, tecrü-bemi ve inancımı daha da güçlendirdim. Bir sonraki sınavda çok daha iyi bir derece yapacağımı biliyordum. Ve öyle de oldu. 20.000 kişi arasında 25. oldum. Bu inanılmaz başarı, hem benim için hem de etrafımdaki herkes için bir umut ışığıydı. Artık bu kadar iyi bir dereceyle kimsenin beni göz ardı edemeyeceğine inanıyordum.

Ancak kaderin cilvesi, bu sefer de peşimi bırakmadı. Yine o mülakat odalarına girdim, yine o soğuk, duygusuz yüzlerle karşılaştım. Ve yine, olağanüstü başa-rımı gölgeleyen bir sonuçla karşılaştım: elenmişim. Bu seferki darbe çok daha ağırdı. Çünkü sadece kendim için değil, bana inanan herkes için mücadele ediyordum. Onların gözlerindeki hayal kırıklığını görmek, kendi acımı daha da derinleştirdi.

ÖFKE VE KIRGINLIK

Şimdi, avukatlık yaparak geçimimi sağlıyorum. Her gün adliye koridorla-rında dolaşırken, içimde tarifsiz bir

öfke hissediyorum. Adalet için müca-dele eden birisi olarak, kendi adaletimi bulamamanın acısını her an yaşıyo-rum. Savcı veya hakim olmanın benim hakkım olduğunu biliyorum; ama bu hakkım, haksız bir şekilde elimden alındı.

Bazen, çocukluğumda babaannemin dizinin dibinde oturduğum günleri hatırlıyorum. O zamanlar adaletin vicdanda başladığını düşünürdüm. Şimdi ise, adaletin vicdanda başladığını, ama sistemde kaybolduğunu görüyorum. İçimdeki öfke ve kırgınlık, hayali-min gerçekleşmemiş olmasından değil; adaletin, olması gerektiği gibi tecelli etmemiş olmasından kaynaklanıyor.

Ancak, tüm bu öfkeye rağmen, adaletin bir gün tecelli edeceğine olan inancımı kaybetmiyorum. Çünkü bu, çocukluk hayalim, hayatımın amacı ve en büyük tutkum. Ve biliyorum ki bir gün, adalet yerini bulacak. O zamana kadar, adale-tin peşinden koşmaya devam edeceğim. Çünkü bu benim yolum, benim haya-tım ve asla vazgeçmeyeceğim en büyük hayalim.

31 MART SEÇİMLERİNDEN ÖNCE VE SONRA KAYSERİ'DE YEREL SİYASET

AMAÇ VE KAPSAM

2024 Türkiye yerel seçimleri ülkenin her yanında şaşırtıcı sonuçlar ile karşılanmış, çok sayıda ilin yönetimlerinde değişiklikler meydana getirmiştir. İktidar partisi olan AK Parti'nin kurulduğu sene itibarıyla ilk defa ikinci sıraya gerilemesi ile birlikte CHP ve Yeniden Refah Partisi beklenmeyen bir yükselişe geçmiştir.

Bahsedilen seçim, araştırmanın odak noktası olan Kayseri'de de değişim rüzgarları estirmiştir. Büyükşehir Belediye Başkanlığı koltuğu değişime uğramamış olsa da AK Parti 2019'da kazandığı %63.38'lik oyunu koruyamamış, bu oy oranı 2024 yılında %38 seviyesine gerilemiştir. İki seçim arasında yaşanan bir diğer önemli nokta ise muhalif kesimin Kayseri içerisindeki oy artışı olmuştur.

Kayseri Büyükşehir Belediye Meclisinde de tüm ülkedeki seçim sonuçlarına paralel şekilde değişiklikler yaşanmıştır. Bu araştırma 2024 yılında gerçekleşen yerel seçimlerde Kayseri ilinde oluşan yeni Büyükşehir Belediye Meclisi düzenini incelemek ve öncülü olan dönem ile karşılaştırmak için CDR ekibi tarafından desteklenerek yapılmıştır.

ARAŞTIRMA METODU

Araştırma yapılırken öncelikli olarak YSK'nin seçim arşivleri ve Kayseri

Büyükşehir Belediyesinin internet sitesi kullanılmıştır. Bu kaynaklar üzerinden seçim sonuçları büyükşehir ve ilçeler nezdinde toplanmış, meclis düzeni arşivlenmiştir.

Araştırmanın odak noktası olarak 2019 yerel seçimleri ile 2024 yerel seçimleri belirlenmiş, iki seçim için ayrı ayrı yapılan veri toplama işlemleri sonucunda Kayseri'nin idari düzeni hakkında değişimleri gösteren bir tablo hazırlanmıştır.

Büyükşehir belediye başkanlığı ve ilçe başkanlıkları haricinde Kayseri Büyükşehir Belediye Meclisi üyelerinin parti bağlılıkları ve cinsiyetlerine göre istatistikleri çıkarılmıştır. Aynı istatistikler Meclisin altında bulunan komisyonlara da uygulanmış ve iki dönem içerisindeki değişiklikleri listelenmiştir.

Araştırmaya yaş grupları ile ilgili bir kısım eklenmeye çalışılsa da Kayseri Büyükşehir Belediye Meclisi üyelerinin yaşları ile ilgili güvenilir bir kaynak bulunmaması bu kısmın çıkarılmasına sebep olmuştur.

2019 SEÇİMLERİ: GENEL DURUM

2019'da yapılan yerel seçimlerde Kayseri için sonuç haritası AK Parti ve MHP'nin oluşturduğu Cumhur İttifakı üstünlüğünü işaret etmektedir. Bu seçimlerde AK Parti adayı Memduh Büyükkılıç

%63.38 oy oranı ile Büyükşehir Belediye Başkanlığı görevine gelmiştir. 2014 yılında yapılan seçimlerde aynı görevi seçilen Mehmet Özhaskeki'nin aldığı %58.9'luk oy oranına bakıldığında ise Büyükkılıç'ın partisine %5 civarında oy kazandırdığı görülmektedir.

Odak noktası Büyükşehir Belediye Başkanlığından ilçe başkanlıklarına çevirildiğinde ise Cumhur İttifakı'nın zaferi daha net gözler önüne serilmektedir. 2019 seçimleri sonucunda AK Parti 12 ilçe başkanlığını kazanırken ittifak partneri MHP ise 4 ilçe başkanlığı kazanmıştır. Muhalefet sıralarından Kayseri içerisinde kazanım sağlayabilen tek parti ise İncesu ilçesini kazanan İYİ Parti olmuştur.

2019 SEÇİMLERİ: BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE MECLİSİ

Mart 2019'da gerçekleşen yerel seçimler sonucunda Kayseri Büyükşehir Belediye Meclisi kapılarını yeni üyelere açmıştır. Toplamda 70 üyeden oluşan Meclisin başkanlık koltuğunda ise Büyükşehir Belediye Başkanı Memduh Büyükkılıç oturmuştur. 2019- 2024 tarihleri arasında görev yapacak olan kadronun siyasi partilere göre dağılımı ise aşağıdaki tabloda görüldüğü gibidir.

Siyasi Partiler	Üye Sayıları
AK Parti	44
MHP	17
CHP	4
İYİ Parti	3
BBP	1
Bağımsız	1
Toplam	70

Cumhur İttifakının seçimlerde yakaladığı başarının Meclise yansması görüldüğü üzere muhalefeti güçsüz bırakan bir pozisyona itmiştir. Bu durum Kayseri Büyükşehir Belediye Meclisinin karar alma süreçlerinde Cumhur İttifakına muhalefetin katkılarını ve itirazlarını minimalize etme gücü vermiştir.

Araştırmanın odağını siyasi partilerden ayırıp, KBBM'de görev yapan üyelere çevirdiğimizde ise temsiliyet açısından sıkıntılı olduğu söylenebilecek bir tablo ile karşılaşmaktadır. Meclis üyelerinin cinsiyet istatistiklerinin gösterildiği tabloda özellikle kadınların temsiliyetinin çok düşük seviyelerde kaldığı gözlemlenmektedir.

Cinsiyet	Üye Sayıları
Erkek	68
Kadın	2
Toplam	70

Toplamda 70 üyenin bulunduğu Meclis içerisinde sadece 2 kadın üye görev yapmaktadır. Bu üyelere Duygu Horoz MHP sıralarından katılım sağlarken, Fatma Nuran Bozuklu CHP sıralarından çalışmalarını sürdürmüştür. Bu istatistikler incelendiğinde ise AK Parti grubunun sahip olduğu 44 üye içerisinde hiçbir kadın üyeye yer vermemesi dikkat çekicidir.

Odağımızı Meclisin genelinden ihtisas komisyonlarına çevirdiğimizde ise karşılaşılan istatistikler önceki grafiklere benzer bir görüntü çizmektedir. Kayseri'nin idari yapısı içerisinde aktif olan komisyonların sayısı 7 iken bu komisyonlar ve üyelerin siyasi partileri aşağıdaki gibidir:

İmar ve Bayındırlık Komisyonu (6 AK Parti, 2 MHP)
Plan ve Bütçe Komisyonu (6 AK Parti, 2 MHP)
Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu (6 AK Parti, 2 MHP)
Ulaşım Komisyonu (6 AK Parti, 2 MHP)
Hukuk Komisyonu (4 AK Parti, 2 MHP, 1 İYİ Parti, 1 CHP)
Çevre ve Sağlık Komisyonu (6 AK Parti, 2 MHP)
Denetim Komisyonu (4 AK Parti, 1 MHP)

Siyasi partilere göre bir ayırım yapıldığında tüm komisyonların içerisinde sadece 1 İYİ Parti temsilcisi ve 1 CHP temsilcisi olduğu görülmektedir. Geriye kalan üyelerin tamamı AK Parti-MHP ittifakı tarafında bulunmaktadır. Cinsiyet ekseninde komisyonlar incelendiğinde ise iki kadın üyenin de Hukuk Komisyonu dahilinde çalıştığı gözlemlenmiş, diğer komisyonlarda bu kadın üyelere yer verilmemiştir.

Yukarıda bahsedilen istatistiklerin hepsi incelendiğinde 2019 yerel seçimleri sonrasında şekillenen yeni dönemin başlıca özellikleri Cumhur İttifakının ezici üstünlüğü ve kadınların %3'e yaklaşamayan temsiliyeti olmuştur.

2024 SEÇİMLERİ: GENEL DURUM

2024 Yerel seçimleri hem araştırmanın odağı olan Kayseri ili için hem de Türkiye geneli için fazla sayıda değişimi beraberinde getirmiştir. AK Parti iktidarının ikinci sıraya gerilediği ilk seçim

olan yerel seçimler ayrıca CHP'nin 46 yıl aradan sonra birinci sıraya yerleştiği ilk seçim olarak kaydedilmiştir.

31 Mart'ta yapılan seçimler ayrıca Yeniden Refah Partisi'nin yükselişine ve İYİ Partinin popülerlikten düşüşüne şahit oldu. Kayseri özelinde seçimlerin sonuçları daha kapsamlı değişimlerin yaşandığı illere oranla az görülse de iktidar partisinin gözden düşüşü hissedilir seviyelerde bulunmaktaydı. 2019 senesinde %63.38 oy oranıyla Büyükşehir Belediye Başkanlığı görevine seçilen Memduh Büyükkılıç, 2024 senesinde yapılan seçimlerde görevine yeniden seçilse dahi oy oranı %38 seviyesine kadar gerilemiştir.

İktidar ittifakı Kayseri içerisinde oy kaybederken muhalefet partilerinin oylarında ciddi bir artış kaydedilmiştir. 2019 yılında yapılan seçimlerde Kayseri Büyükşehir Belediye Başkanlığı için verilen oylar incelendiğinde muhalefet partilerinin toplam aldığı oy %36.6 civarında iken bu payda 2024 senesinde %61 seviyesine kadar çıkmıştır. Muhalefet partilerinden Yeniden Refah Partisi adayı Abdullah Özkırış %19.7 seviyesinde oy ile 2. sırada seçimden çıkmış, İYİ Parti adayı Kazım Yücel ve CHP adayı Murat Molu ise ayrı ayrı %14 seviyesinde oy almıştır.

31 MART SEÇİMLERİ KAHRAMANMARAŞ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE MECLİSİNİ NASIL ETKİLEDİ?

ARAŞTIRMA MİSYONU VE KAPSAM

31 Mart 2024 Yerel Seçimleri, Türkiye'nin uzun zamandır alıştığı seçimlerden oldukça farklı sonuçlandı. İktidarının başladığı 2002 yılından bu yana girdiği tüm seçimlerde sandıktan birinci parti olarak çıkan AK Parti bu seçimde ilk defa 2. olmuş, genel seçimlerin ardından güç kaybettiği düşünülen CHP ise çok daha uzun süre sonra sandıktan birinci parti olarak çıkmıştır.

Birçok il ve ilçe belediyesinde yönetimler el değiştirirken yerel meclislerde de sonuç bu durumla paralel gelişmiştir.

Büyükşehir Belediye Meclislerinin görevi en temel şekilde belediyenin yürütme makamı olan belediye başkanının faaliyetlerini denetlemek olduğundan büyükşehir belediyelerinde bu çoğunluklar belediye başkanı ve belediye meclisi arasındaki işleyiş için hayati öneme sahiptir. Türkiye'de büyükşehir belediye meclislerinin belediye başkanlığından gelen teklifleri reddederek yürütme organına karşı yetkilerini kullanmaktan çekinmediği durumlarla sık karşılaşılmaktadır.

31 Mart Seçimlerinde bir önceki yerel seçime kıyasla, ülke genelinde olduğu gibi, Kahramanmaraş'ta da şaşırtıcı bir sonuç karşımıza çıkmıştır. 2019

Seçimlerinde AK Parti, Kahramanmaraş Büyükşehir Belediye Başkanlığına Hayrettin Güngör'ün adaylığıyla oyların %67'sini alarak kazanmıştı ve 11 ilçe belediyesinin 9'una sahipti. Bu seçimde ise Fırat Görgel'in adaylığında %42 ile büyükşehir belediye başkanlığı kazanıldı ancak ilçe belediyeleri açısından aynı başarıdan söz etmek mümkün değil. Bir önceki seçimde seçime girdiği 9 ilçe belediyesinin 9'unda da kazanan AK Parti 2024 seçiminde 3 ilçe belediyesi kazanarak bu sıralamada 4 ilçe belediyesi kazanan CHP'nin gerisinde kalmıştır. Büyükşehir Belediye Meclisinde de benzer sonuçlar görülmekte olup raporun devamında bu duruma ilişkin detaylı veriler tablolar eşliğinde incelenecektir.

Şehir tarihinin en büyük travmalarından biri yaşanan Kahramanmaraş'ta 6 Şubat Felaketinden bir yıl sonra yapılan seçimlerin yerel siyaseti nasıl etkilediğine odaklanılan bu çalışma CDR Ekibi tarafından desteklenmiştir.

METOD

Bu projede öncelikle Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi internet sitesi ve YSK Seçim Arşivleri kullanılmıştır. 31 Mart'tan önceki bir çok veri için ise CDR Arşivinden yararlanılmıştır.

Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi

Meclis Üyelerinin mensup oldukları siyasi partiler ve cinsiyetleri bununla birlikte İhtisas Komisyonlarının üye dağılım özellikleri 31 Mart'tan önceki ve sonraki durumlar olarak tablolastırılmıştır. Bu gösterimlerdeki amaç farklı iki dönemdeki değişikliklerin daha kolay sunulabilmesidir.

Çalışmanın planlama aşamasında meclis üyelerinin yaşları da hedef veriler listesinde bulunmakla birlikte hem eski dönemdeki eksikler hem de yeni dönemde meclis üyelerinin özgeçmişleri büyükşehirin internet sitesine eklenmediğinden dolayı bu veri grubu çalışmaya eklenememiştir.

2019 YEREL SEÇİMLERİ

Büyükşehir ve İlçe Belediye Başkanlıkları

2019 Mahalli İdareler Seçimleri Kahramanmaraş açısından değerlendirildiğinde ise üst düzey performansı AK Parti'nin dikkatleri çektiği söylenebilir. Büyükşehir Belediye Başkanlığı AK Parti'den aday gösterilen ve seçimi kazanan Hayrettin Güngör %67.7 ile seçimi kazanırken 11 ilçe belediyesinin de 9'unu yine AK Parti kazanmıştır. Burda belirtilmesi gereken önemli husus ise diğer iki ilçede AK Parti'nin seçime girmediğidir. Buralarda Cumhuriyet İttifakı'nın diğer üyesi MHP seçime girmiş bir ilçede belediye başkanlığı kazanılmış diğerinde ise CHP seçilmiştir. AK Parti tarafından kazanılan bu dokuz ilçede ise oy oranı %45.65'in altına düşmemiştir.

Büyükşehir Belediye Meclisi

Giriş kısmında büyükşehir belediye meclisi çoğunluklarının büyükşehir belediye başkanının çalışmalarına etkilerinden bahsedilmişti. 2019 Yerel Seçimleri incelendiğinde ise bu durumun tam tersine bir sonuçla karşılaşılmaktadır.

Parti	Üye Sayısı
AK Parti	45
MHP	7
İYİ Parti	5
CHP	4
Toplam	61 (BB Başkanı Dahil)

2019-2024 arası Kahramanmaraş Büyükşehir Belediye Meclisi'nin üye yapısına bakıldığında AK Parti ve Cumhuriyet İttifakının ezici bir üstünlüğü görülmektedir.

Bu tablonun bir sonucu da muhalefetin iktidarı etkilemesinin pratik olarak mümkün olmamasıdır. Teorik olarak her türlü mecliste muhalefet üyeleri iktidarı eleştirip önerilerde bulunabilir aynı şekilde iktidar da bu önerilerden yararlanabilir. Ancak ne yazık ki Türkiye'de bu durumla neredeyse hiç karşılaşmaz. Çoğunluk belediye başkanı ilişkisinin en önemli çözüm noktası uzlaşmacı bir siyasi gelenektir.

Bu gelenekten uzak bir şekilde siyaset yapılan Türkiye'de ise 61 üyeden oluşan herhangi bir mecliste 9 üyenin bir kararı etkileyebilmesi çok mümkün değildir.

Kahramanmaraş Büyükşehir Belediye Meclisi Üyelerin Cinsiyet Dağılımı- 31 Mart 2024 Öncesi

Erkek Üye Sayısı	53
Kadın Üye Sayısı	8

2019 Kahramanmaraş Büyükşehir Belediye Meclisi cinsiyet temelli temsil durumuna göre incelendiğinde ise kadın üyelerin meclisin %13.1'ini oluşturduğu görülmektedir.

Bu oranın hem pozitif hem negatif olarak yorumlanması mümkündür. Şöyle ki genel düşünüldüğünde herhangi bir mecliste kadın ve erkek oranlarının birbirine yakın olması beklenebilir ve bu beklentiye göre %13 düşük kalmaktadır. Oysa Türkiye geneline ya da Kahramanmaraş'ın komşularına bakıldığında bu oranın çok da kötü olmadığı hatta iyi kaldığı durumların söz konusu olabileceği açıktır. Aynı dönemde İBB Meclisinde kadın oranı %16.6 iken Kahramanmaraş'ın komşusu olan Kayseri'de bu oran %2.85'tir.

Görev Alan Erkek Üye Sayısı	23
Görev Alan Kadın Üye Sayısı	7

İhtisas Komisyonları Belediye Meclislerinde hakkında karar verilecek olan faaliyetin uzmanlıklara göre incelenmesi amacıyla kurulan gruplardır. Bu gruplarda çalışan üye sayıları dikkate alındığında da kadın üyelerin meclisteki sayılarına nazaran daha aktif oldukları göze çarpmaktadır.

31 MART 2024 SEÇİMLERİ

Büyükşehir Belediye Başkanlığı ve İlçeler

Tüm Türkiye'de olduğu gibi Kahramanmaraş'ta da 31 Mart 2024 seçimleri şaşkınlığa yol açmıştır. Bu şaşkınlığa nelerin sebep olduğu hem büyükşehir belediye başkanlığı oylamasında hem de ilçe belediye seçimlerinden anlaşılabilmektedir.

AK Parti 2024 seçimlerine Kahramanmaraş Büyükşehir Belediye Başkanı seçimlerine 2019'dan farklı olarak Fırat Görgel ile girmiş ve büyükşehir belediye başkanlığını %42.41 ile kazanmıştır. Bu aradaki %25'lik oy dikkat çekici bir niteliktedir. Oy düşüşüne rağmen büyükşehir kazanılsa da ilçe belediyeleri için seçimin AK Parti için başarısız geçtiğini söylemek mümkündür. 2019'da girdiği 9 ilçede 9 belediye kazanan AK Parti 2024 seçimlerinde ise seçime girdiği 8 ilçeden ancak 3'ünü kazanabilmiştir. Bu düşüş şehrin tartışmasız partisi imajını da kuşkusuz biçimde etkilemiştir.

Tüm Türkiye'de birçok kritik sonuç alıp genelde AK Parti'nin önünde büyük bir engel olan Yeniden Refah Partisi Kahramanmaraş'ta da bu durumla paralel bir sonuç olarak %33.42 oy ile ikinci parti olarak seçimlerden çıkmıştır. İlçelerden ise 3'ünü kazanarak ilçe belediyelerinde AK Parti ile eşit sayıya ulaşmıştır.

2024 Seçimlerinden birinci parti olarak çıkan CHP ise Kahramanmaraş Büyükşehir Belediye Başkanı seçimlerindeki oylarında bir düşüş yaşanmıştır. Bu düşüşte YRP'nin de etkisi bulunmakla birlikte kazanılan ilçe belediyeleriyle birlikte seçimin CHP için Kahramanmaraş'ta da kötü geçmediğini söylemek mümkündür. İlçe sayıları göz önüne alındığında ise CHP'nin Kahramanmaraş'ta birinci parti olduğu görülmektedir.

Parti	2019'da Kazanılan İlçe Belediyesi	2024'te Kazanılan İlçe Belediyesi	Değişim
CHP	1	4	+3
YRP	-	3	+3
AK Parti	9	3	-6
İYİ Parti	-	1	+1
MHP	1	-	-1

BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE MECLİSİ

Büyükşehir Belediye Meclisinde de benzer tablolarla karşılaşılmaktadır. İlçe belediye meclislerinden gelen üyelerden oluşan büyükşehir belediye meclisi tablosu da 2019'a göre değişik sonuçlar doğurabilecek niteliktedir.

31 Mart 2024 Seçimlerinin Kahramanmaraş için en büyük sonuçlarından birisi ise Cumhuriyet İttifakı'nın büyükşehir belediye meclisi çoğunluğu kaybetmesi olmuştur. Bir önceki dönemde 61 üyenin 52'si AK Parti ve MHP üyeleri iken 2024 seçimlerin ardından oluşan tabloda bu sayı toplam 59 üyede 24 düşmüştür. Bu da en basit tabirle büyükşehir belediye başkanlığından gelen tekliflerin kabul edilmesi için YRP veya CHP üyelerinin desteğine ihtiyacı duyulması sonucunu doğurmaktadır.

Parti	Üye Sayısı	2019'daki Üye Sayısı	Değişim
CHP	23	45	-22
YRP	16	4	+12
AK Parti	16	-	+16
İYİ Parti	3	5	-2
MHP	1	7	-6

AK Parti büyükşehir belediye meclisinde yarı yarıya güç kaybederken ittifak ortağı MHP de bu duruma direnememiş ve yalnızca 1 üye ile büyükşehir belediye meclisine katılabilmektedir.

YRP ise kazandığı ilçe belediyeleriyle birlikte büyükşehir belediye meclisinde de çok önemli bir pozisyon almış, Cumhuriyet ve Millet İttifakları arasında bir karar verici merci durumunda kalmıştır.

Büyükşehir Belediye Başkanlığında bir önceki seçime göre oyu düşen CHP kazanılan ilçe belediyelerinin de etkisiyle büyükşehir belediye meclisinde bir önceki döneme göre çok daha güçlü bir pozisyona oturmuştur. Özellikle Cumhuriyet İttifakının güç kaybetmesinin ardından Kahramanmaraş Büyükşehir Belediye Meclisinin AK Parti ve YRP ile 3 ortağından biri haline gelmiştir.

Kahramanmaraş Büyükşehir Belediye Meclisi - Üyelerin Cinsiyet Dağılımı- 31 Mart 2024 Sonrası

Erkek Üye Sayısı	55
Kadın Üye Sayısı	4

Kahramanmaraş Büyükşehir Belediye Meclisi - İhtisas Komisyonlarında Görev Alan Üyelerin Cinsiyet Dağılımı- 31 Mart 2024 Sonrası

Erkek Üye Sayısı	21
Kadın Üye Sayısı	4

2019 Seçimlerinin ardından bölgesi ve Türkiye ortalamasına göre kadın temsiliyetine göre fena bir durumda olmayan Kahramanmaraş'ın 31 Mart 2024 seçimlerinde eskisi kadar örnek olmadığı söylemek mümkün. 2019 seçimlerinde %13.1 olan kadın üye oranı 31 Mart 2024

ise %6.7'ye düşmüştür. Aynı şekilde ihtisas komisyonlarında görev alan kadın üye oranı da %23.3'ten %16'ya düşmüştür.

2019 yılından bu güne gelindiğinde Kahramanmaraş siyasetinde denge-lerin tamamen değiştiği görülmektedir. Tek başına istediği teklifleri kabul ettirebilme kabiliyeti bulunan Cumhuriyet İttifakı bu gücünü kaybetmiştir. Hem ilçe belediyelerinin yönetiminde hem de büyükşehirin yönetiminde Kahramanmaraş için 3 farklı güçten bahsedilebilmektedir. Sonuç; tarihi bir düşüş yaşayan AK Parti, muhafazakar seçmenin yeni adresi YRP ve uzun yıllar sonra ilk defa birinci parti çıkan CHP. Bu yeni güç dengesi ya Meclis'e yerel demokrasi- lere örnek olacak bir demokrasi enerjisi getirecek ya da genel geçer siyasi çatışmalar sebebiyle büyükşehir belediyesi tam gücüyle hizmet veremeyecek.

Kadın temsiliyetinde ise Türkiye'nin en kötüsü olunmamakla birlikte önceki döneme göre daha geride olduğu görülmektedir. Bu durum pratik-teorik bağlamda birçok farklı açıdan yorumlanabilmektedir. Ancak partilerin bu adaylıkları belirlerken dikkat etmesi gereken durumlar ve alması gereken inisiyatifler olduğu da açıktır.

GENÇ HUKUKÇULAR

GİRİŞ

Söz konusu çalışma, CDR Youth 2024 etkinlikleri kapsamında ve CDR mentorluğunda hazırlanmıştır.

Genç hukukçulara, aldıkları eğitimden meslek hayatlarına kadar birçok soruyu yönelten anket Türkiye'nin farklı yerlerinde öğrencilik veya meslek hayatını sürdüren bireyler tarafından yanıtlanmıştır. Katılımcılar ile ilgili detaylara çalışmanın ilerleyen kısımlarında değinilecektir.

CDR; ankete katılımcı sağlama, soruları hazırlama ve anketin değerlendirme aşamalarının tamamında mentorluk görevini yürütmüştür.

NEDEN GENÇ HUKUKÇULAR?

Türkiye'de hukuk eğitiminin kolay erişilebilir hale gelmesinden dolayı hukuk fakültesinde okuyan öğrenci sayısının son yıllarda artmasıyla hukuk mesleklerini, özellikle avukatlık, icra edip hayat idame ettirmek zor hale gelmeye başladı.

Artan avukat sayısı ile birlikte avukatlık mesleğinin halk nezdindeki itibarı zedeleni, bu mesleği icra eden genç hukukçuların kazanç elde etmesi gitgide zorlaştı. Tüm bunlar ise hem avukatlara yapılan saldırıları hem de genç avukatların intiharlarını meydana getirdi.

Hakim-savcılık hedefleriyle fakülteye başlayan öğrencilerin hakim-savcılık sınavında başarılı sonuçlar almasına rağmen var olan nepotizm sebebiyle bu mesleklere alınmaması genç hukukçuları buhrana iten bir diğer sebeptir.

Tüm bu sebeplerle çeşitli gruplara ait genç hukukçuların hedefledikleri yahut halihazırda icra ettikleri mesleklerine bakış açılarını ve bu mesleği icra ederken yaşadıkları zorlukları ölçmeyi hedefleyen bu anket çalışmasını hazırladık.

İntihar ve cinayet olaylarıyla çokça gündeme gelen avukatlar, stajyer avukatlar ve hukuk fakültesi öğrencileri anketin odak noktası olmuştur.

KATILIMCILARA DAİR AÇIKLAMALAR

Anket katılımcılarını üç grupta ele almak mümkündür.

Hukuk öğrenimini sürdürenler
Stajyer Avukatlar
0-5 yıl Kıdeme Sahip Avukatlar

Katılımcılar, genç avukat olma yoluna giden aşamalarda bulundukları aşamalara göre ayrılmıştır. Her gruba sorulan soru sayısı birbirinden farklıdır.

Öğrenciler

Hukuk öğrencilerine yalnızca aldıkları eğitim ve Türkiye'deki hukuk eğitimi hakkında dört genel soru soruldu. Bu aşamada soruların detaylandırılmamasının sebebi öğrencilerin henüz hukuk alanında yola yeni çıkmış olmalarıdır. Bu yüzden kendilerine gelecekte icra edecekleri meslek hakkında detaylı sorular sormak yerine aldıkları eğitime yönelik genel sorular sormayı tercih ettik.

Stajyer Avukatlar

Bu gruba ise öğrencilere sorulan sorulara ek olarak sekiz soru daha sorulmuştur. Sorular genellikle staj süresince yapılan işler ve alınan ücretle ilintilidir.

Genç Avukatlar

Bu gruba hem eğitim hayatı hem staj dönemi hem de avukatlık mesleği ile ilgili toplam 28 soru soru yöneltili. Bu sorular; meslek hayatları sırasında karşılaştıkları zorluklar, kazanılan ücret ve Türkiye'de avukatlık konularını ele alan sorulardır.

Genç avukat olan katılımcıların neredeyse dörtte biri 0-1 yıl kıdeme sahip avukattır. %44,8'i iki yıllık, %20'si üç yıllık, %3,4'ü dört yıllık ve %6,9'u beş yıllık mesleki kıdeme sahiptir.

Genç avukat katılımcıların %76'sı serbest, %24'ü ise bağlı yani başka bir avukatın yanında çalışmaktadır.

SORULARA VE YANITLARA DAİR AÇIKLAMALAR

Bütün Gruplara Yöneltilen Sorular

Üniversite sınavına hazırlandığınız döneme dönebilme şansınız olsaydı hukuk bölümü yerine başka bir bölüm okumayı tercih eder miydiniz?

Soru; öğrenci, stajyer ve avukatların hukuk okumaktan memnuniyetini tespit edebilme amacıyla sorulmuştur.

Türkiye'de bulunan hukuk fakültesi sayısı hakkındaki düşünceniz aşağıdakilerden hangisidir?

Türkiye'deki hukuk fakültesi sayısının fazla olduğu sosyal medyada ve hukukçular arasında sıkça dile getirilen bir durum olarak göze çarpmaktadır. Bu durumun öğrenciler, stajyerler ve genç avukatlar açısından nasıl ele alındığını gözlemlemek amacıyla sorulan bir sorudur. Bu soru için katılımcılara sunulan seçenekler; yetersiz, ortalama ve fazla olmuştur.

Hukuk fakültesi sayısının eğitim niteliğine hangi yönde etki ettiğini düşünüyorsunuz?

Hukuk fakültesi sayısı tartışmasının niteliğe nasıl bir etkisi olduğunu çalışma grupları tarafından öğrenmek adına sorulmuş bir sorudur. Bu soru için katılımcılara sunulan seçenekler; olumlu ve olumsuz olmuştur.

Okulunuzda aldığınız hukuk eğitiminin niteliğini aşağıdaki hangi seçenek ile tanımlarsınız?

Çalışmaya katılan kişilerin aldıkları eğitimi değerlendirmesi aracılığıyla Türkiye'deki hukuk fakültesi eğitim kalitesinin öğrenciler gözünden yeterliliğini ölçmek için sorulmuştur. Bu soru için katılımcılara sunulan şıklar; kötü, ortalama ve iyi olmuştur.

STAJYER AVUKATLAR VE GENÇ AVUKATLARA YÖNELTİLEN SORULAR

Staj işlemleri boyunca sizce baro hangi roldeydi?

Hem staja başlarken hem de avukatlık ruhsat başvurusunda genç hukukçular için karşılaması zaman zaman zorluk çıkaran bedeller talep edilmektedir. Stajyerlerin bu bedelin karşılığı olarak barodan destek görüp görmediğini bu soruya verilen yanıtlar ile ölçmeyi hedefledik. Katılımcılar bu soruya; etkisiz, kolaylaştırıcı, zorlaştırıcı ve engelleyici şıklarından birini seçerek yanıt verdi.

Stajınızı hangi şehirde yaptınız? Stajınız esnasında ücret aldınız mı?

Türkiye'de stajyer avukatların herhangi bir ücret almadan ya da çok düşük ücretler ile bir yıllık staj dönemlerini tamamlamaları yaygın bir uygulamadır. Bu uygulamanın boyutlarını ölçmek için bu soru sorulmuştur.

Stajınız sırasında sigotanız yapıldı mı?

2022'de yapılan bir kanun değişikliğiyle birlikte stajyer avukatlara sigorta yapılmasını engelleyen kanun hükmü değişti. Stajyerlere sigorta serbestisi gelmesine rağmen işveren avukatların yanlarında stajını yapan avukatların ne kadarına sigorta yaptığını ölçmek adına sorulmuştur.

Stajınız karşılığında aldığınız ücretin çalışmanız karşılığındaki durumu hakkında aşağıdakilerden hangisini söyleyebilirdiniz?

Ücret alan stajyerlerin aldıkları ücret hakkındaki düşüncelerini ölçmek adına sorulan bir sorudur. Bu soruya verilen

yanıtlar; yetersiz, ortalama, yeterli ve yüksek olarak dört şık altında toplanmıştır.

Staj süreniz boyunca yaptığınız işlerin mesleki gelişiminize katkısı için hangisini söyleyebilirdiniz?

Katılımcılar bu soruya; zararlı, etkisiz ve yararlı şıkları ile yanıt vermiştir.

Yanında staj yaptığınız avukat sizden mesleğinizle ilgisi olmayan "şahsi" işlerini yapmanızı istedi mi?

Bu iki soru stajın mesleki gelişime katkısını ölçmek adına sorulmuştur.

Staj süreniz boyunca karşılaştığınız adliye personellerinin davranışlarını genel olarak nasıl değerlendirirsiniz?

Stajyer avukatlar yaşlarından ve tecrübesizliklerinden dolayı zaman zaman adliye personeli tarafından ciddiye alınmamaktadır. Bu durumu ölçmek adına bu soru sorulmuştur. Katılımcılar bu soruya; çok kötü, kötü, normal, iyi ve çok iyi şıkları ile yanıt vermiştir.

Genç Avukatlara Yöneltilen Sorular

Avukatlık Mesleğinde Kıdeminiz kaç yıl?

Avukatlıktaki Kazancınızı aşağıdakilerden hangisi ile tanımlarsınız?

Bu soruya verilen yanıtlar; çok yetersiz, yetersiz, ortalama, yeterli ve yüksek olarak beş şık altında toplanmıştır.

Mensubu bulunduğunuz baronun genç avukatlara verdiği destek düzeyini hangisi ile tanımlarsınız? Mesleki haklarınızın yeterince korunduğunu düşünüyor musunuz?

Mesleğini icra eden genç avukatların, meslek birliği olan barolardan gördüğü desteği ve mesleğinden doğan haklarının korunup korunmadığını ölçmek için sorulan bu soruların ilkinde; hiç, yetersiz, ortalama, yeterli ve çok iyi seçenekleriyle ikincisine ise evet, hayır seçenekleriyle yanıt verilmiştir.

Türkiye'deki avukat sayısı hakkında ne düşünüyorsunuz?

Avukat sayısının avukatlar gözünden değerlendirilmesi için sorulan bu soruya; avukat sayısı yüksek, avukat sayısı normal ve avukat sayısı düşük seçenekleriyle yanıt verilmiştir.

Çalışma ortamınızın fiziksel koşullarından memnun musunuz? Tatil ve izin haklarınızı kullanmada zorluk yaşıyor musunuz? Çalışma ortamınızda mobbinge uğradığınızı düşünüyor musunuz?

Yukarıda yer alan üç soru, işçi avukat olarak çalışan genç avukatların çalışma şartlarını tespit etmeye yönelik sorulmuş olsa da yanıtların değerlendirilmesi bölümünde değineceğimiz hususlar dolayısıyla serbest çalışan avukatlar tarafından da yanıt alınmıştır. Genç avukatların ortalama çalışan haklarına ne derece sahip olduğuna yönelik bir fikir oluşturulması açısından sorulan bu sorulara evet-hayır seçenekleri ile yanıt verilmiştir.

Mesleğinizi icra ederken ayrımcılık yaşadınız mı? Ayrımcılık yaşıadıysanız bu ayrımcılığın nedeni neydi (cinsiyet, köken, din vb.)

Yaşınız nedeniyle müvekkillerinizin size karşı tutumlarında olumsuzluklar gözlemliyor musunuz? Yaşınız nedeniyle sizden daha kıdemli avukatların size karşı tutumlarında değişiklikler gözlemliyor musunuz? Çalışmak durumunda kaldığınız memurlarla iletişiminizde yaşınız sebebiyle olumsuzluklar yaşıyor musunuz?

Genç avukatların yaş ayrımcılığına maruz kalıp kalmadıklarını eğer kaldıysa hangi grup tarafından bu ayrımcılığa maruz bırakıldıklarını tespit etmeye yönelik sorulmuş sorulardır. Bu sorulara da evet-hayır seçenekleri ile yanıt verilmiştir.

Hukuk kariyerinizle ilgili hedefleriniz nelerdir?

Bu soruyu yanıtlamak için sunulan şıklar şunlardır:

Hukuk alanında çalışmayı bırakmak
Serbest avukatlığa devam etmek
Hakim/savcı olmak
Kurum avukatı olmak
Serbest avukatlığa geçiş yapmak

YANITLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

Bütün Gruplara Yöneltilen Sorulara Verilen Yanıtlar

Üniversite sınavına hazırlandığınız döneme dönebilme şansınız olsaydı hukuk bölümü yerine başka bir bölüm okumayı tercih eder miydiniz?

Yukarıdaki soruya verilen yanıtları öncelikle üç grup için ayrı ayrı ele alıp sonrasında birlikte değerlendireceğiz.

Öğrenciler

Sorunun yöneltildiği hukuk öğrencilerinin %54,5'i okuduğu bölümden memnun olduğunu ve tekrar tercih şansları olsa yine hukuk okuyacaklarını belirttiler. Öğrencilerin %21,2'si okuduğu bölümden memnun olmadığını belirtirken %24,2'si ise bu soruya kararsız olduklarını belirterek yanıt vermişlerdir.

%54,5'lik memnuniyet oranı öğrenciler açısından çok düşük gözükmektedir. Neredeyse her iki hukuk öğrencisinden birinin okuduğu bölüm hakkında bir pişmanlığa veya şüpheye düştüğü çıkarımını yapmak mümkündür. Henüz meslek hayatlarıyla ilgili tecrübe sahibi olmadan bu denli yüksek oranda bir memnuniyetsizlikle karşılaşmak hayret verici olmuştur.

Stajyer Avukatlar

Stajyer avukatlarda memnuniyet oranı %26,5'e düşmüştür. Stajyer avukatların %63,2'si tekrar fırsata sahip olsalar hukuk dışında bir bölüm okuyacaklarını ifade etmişlerdir. %10,5'lik bir grup ise kararsız olduklarını ifade etmiştir.

Öğrencilerde %21,2 olan memnuniyetsizlik oranı stajyer avukatlarda neredeyse üç katına çıkarak %63,2 olmuştur. Bu keskin artışın sebebinin staj süresi boyunca yapılan işlere karşılık alınan ücret, gelecek kaygısının yarattığı stres ve çalışma koşulları olduğu ilerdeki sorulara verilen yanıtlar dolayısıyla tahmin edilmektedir.

Genç Avukatlar

Bu grupta memnuniyetsizlik tavan yapmıştır. Ankete katılan genç avukatların %79,3'ü geçmişe dönebilse hukuk dışında bir bölüm okuyacağını belirtmiştir.

Söz konusu yanıtlar Türkiye'de hukukçu olmanın cazibesini günden güne yitirdiğini gözler önüne sermektedir. Mesleği icra etmeye başlayanların memnuniyet seviyelerinin ne kadar düşük olduğu bu soruyla birlikte gözlemlenebilmektedir. Öğrencilerin henüz meslek hayatıyla ilgili bir tecrübeye sahip olmamalarına rağmen neredeyse iki öğrenciden birinin okuduğu bölümden emin olmaması gençlerin mesleklerine dair duydukları güvensizliği ve gelecek kaygısını göstermektedir.

Türkiye'de bulunan hukuk fakültesi sayısı hakkındaki düşünceniz aşağıdakilerden hangisidir? Hukuk fakültesi sayısının eğitim niteliğine hangi yönde etki ettiğini düşünüyorsunuz?

Yukarıda yer alan ilk soruya her gruptan katılımcıların tamamı fazla seçeneği ile yanıt vermiştir.

İkinci soruya ise grupların neredeyse tamamı olumsuz etki ediyor şeklinde yanıt vermiş ufak bir katılımcı sayısı ise hukuk fakültesi sayısının fazlalığını olumlu olarak değerlendirmiştir.

Okulunuzda aldığınız hukuk eğitiminin niteliğini aşağıdaki hangi seçenek ile tanımlarsınız?

Yukarıdaki soruyu yanıtlayan hukuk öğrencilerinin %48,5'i aldığı eğitimi iyi olarak nitelendirmiştir. %48,5'i ortalama %3'ü ise kötü olarak nitelendirmiştir.

Aynı soruya stajyerlerin %52,6'sı iyi yanıtını verirken %36,8'i ortalama ve %10,5'i kötü yanıtını vermiştir.

Avukatların ise %37,9'u iyi %58,6'sı ortalama ve %3,4'ü aldıkları eğitimi kötü olarak nitelendirmiştir.

Ankete katıldığı sırada stajyer olan avukatların eğitim hayatının büyük kısmı deprem ve pandemi sebebiyle online döneme denk gelmiştir. Bu sebeple aldıkları eğitimi diğer gruplara nazaran daha yüksek oranda kötü olarak nitelendirmiş olmaları muhtemeldir.

STAJYER AVUKATLAR VE GENÇ AVUKATLARA YÖNELTİLEN SORULAR

Staj işlemleri boyunca sizce baro hangi roldeydi?

Hukuk fakültesinden mezun olan genç hukukçular stajlarını başlatmak için baroya belirli evraklar teslim eder ve staj başlangıcı için her baronun farklı belirlediği ücretleri öder.

Stajyer avukatların %44,4'ü etkisiz, %33,3'ü kolaylaştırıcı, %11,1'i zorlaştırıcı ve %11,1'i ise engelleyici yanıtını vermiştir.

Stajını tamamlayıp avukat olmuş katılımcılar ise %75,9 etkisiz, %13,8 kolaylaştırıcı, %6,9 zorlaştırıcı ve %3,4 engelleyici şeklinde yanıtlamıştır.

Zaman içerisinde baronun staj işlemlerine yönelik etkisinin hem olumlu hem olumsuz yönde arttığı verilen yanıtlara bakarak söylenebilir.

Stajınız esnasında ücret aldınız mı? Stajınız karşılığında aldığınız ücretin çalışmanız karşılığındaki durumu hakkında aşağıdakilerden hangisini söyleyebilirdiniz?

Stajyer avukatlara ücret ödenmemesi özellikle büyükşehirler dışında yaygın bir uygulamadır. Yanında staj görülen avukat, kendi mesleki tecrübesini ve bilgi birikimini aktarması ve kendisinin staj yaparken herhangi bir ücret alma-

ması sebebiyle stajyer avukata ödeme yapmaktan kaçınabilmektedir. Sorulan ilk soruya stajyer avukatların üçte biri ücret almadım şeklinde yanıt vermiştir.

Genç avukatların ise beşte biri stajlarını yaparken ücret almadığını ifade etmiştir.

Katılımcıların çoğu ücret alıyor gözükmesine rağmen alınan ücretin yeterliliği hakkında sorulan soruya verilen yanıtlar genç hukukçular açısından iç karartıcıdır.

Ücretin çalışma karşılığındaki durumunu soran soru için sunulan yanıtlar; ücretim yetersiz, ücretim vasat, ücretim yeterli, ücretim yüksektir.

Ne stajyer avukatlar ne genç avukatlar arasında ücretim yüksek şeklinde cevaplandıran bir katılımcıya rastlanmıştır.

Genç avukat katılımcıların %6,9'u staj esnasında aldığı ücretin yeterli olduğunu, %10,3'ü ortalama olduğunu, %82,8'i ise yetersiz ücret aldığını ifade etmiştir.

Stajyer avukatların ise %94,4'ü aldıkları ücretin yetersiz olduğunu belirtmiş yalnızca %5,6'sı aldıkları ücretin ortalama olduğunu ifade etmiştir. Aldığı ücreti yeterli veya yüksek olarak nitelendiren bir stajyer avukat katılımcı bulunmamaktadır.

Stajınız sırasında sigortanız yapıldı mı?

2022'ye kadar stajyer avukatların sigortalı olarak çalışmalarına kanun müsaade etmemekteydi. bu soruya genç avukatların verdiği yanıtları değerlendirirken bu yasal engeli göz önünde bulundurmak gerekmektedir.

Anket esnasında stajını yapan katılımcıların %5,6'sı sigortalı çalışmaktadır. Kanuni bir engel bulunmamasına rağmen bu oran sigortalı çalışan genç avukatların neredeyse yarısıdır. Genç avukatların %10,3'ü staj esnasında sigortalı çalıştıklarını ifade etmiştir.

Staj süreniz boyunca yaptığınız işlerin mesleki gelişiminize katkısı için hangisini söyleyebilirdiniz? Yanında staj yaptığınız avukat sizden mesleğinizle ilgisi olmayan "şahsi" işlerini yapmanızı istedi mi?

Staj süresi boyunca stajyerlere angarya işler yaptırılabilir. Ankete katılan stajyer avukatların %55,6'sı ilk soruya yararlı olarak yanıt vermiştir. %33,6'sı yaptıkları işleri etkisiz olarak nitelendirirken %11,1'i mesleki gelişimleri açısından kendilerini geriye götüren işler yaptığını ifade etmiştir.

Genç avukatların %62,1'i yararlı, %31'i etkisiz ve %6,9'u zararlı olarak nitelendirmiştir.

Yanında staj yapılan avukat, stajyerden kimi zaman şahsi işlerini de yapmasını istemektedir. CDR ekibinde yer alan avukatlardan biri, yanında staj yaptığı avukatın çocuğunu kreşten alması için ofisinde çalışan stajyerlerden birini görevlendirdiğini aktardı.

Stajyer avukatların üçte ikisi yanında çalıştıkları avukatın şahsi işlerini yaptığını belirtirken genç avukatlarda bu oran neredeyse yarı yarıya olmuştur.

Staj süreniz boyunca karşılaştığınız adliye personellerini genel olarak nasıl değerlendirirsiniz?

Genç hukukçuların sıklıkla karşılaştığı problemlerden birisi maalesef genç olmalarıdır. Adliye personeline yönel-

tilen taleplerin karşılık bulması kimi zaman zor olmaktadır. Stajyer avukatların %61,1'i karşılaştıkları adliye personelinin kendilerine olması gerektiği gibi davrandığını ifade etmiştir. %16,7'sinin kötü ve yine aynı oranda çok kötü muamele gördüklerini belirtmişlerdir. Katılımcı stajyer avukatların yalnızca %5,6'sı adliye personelinin davranışlarının çok iyi olduğu yönünde beyanda bulunmuşlardır.

Genç avukatların üçte biri adliye personelinin staj süreleri boyunca kendilerine karşı olağan davrandığını iletmiştir. %37,9'u kötü, %24,1'i çok kötü ve yalnızca %3,4'ü iyi davrandığını belirtmiştir. Bu soruya genç avukatlar arasında çok iyi yanıtını veren çıkmamıştır.

GENÇ AVUKATLARA YÖNELTİLEN SORULAR

Türkiye'deki avukat sayısı hakkında ne düşünüyorsunuz?

Anketin bütün katılımcılarına ülkedeki hukuk fakültesi sayısı hakkındaki düşünceleri sorulmuştu. Bu kısımda ise katılımcılara avukat sayısı hakkındaki düşünceleri soruldu. Genç avukat katılımcıların tamamı ilk kısımda hukuk fakültesi sayısının fazla olduğunu belirtmişti. Bu soruya da aynı şekilde yanıt vermişlerdir.

Mensubu bulunduğunuz baronun genç avukatlara verdiği destek düzeyini hangisi ile tanımlarsınız?

Genç avukatların %71,4'ü, baroların kendilerine hiç destek olmadığını belirtmişlerdir. %25'i verilen desteğin yetersiz olduğunu belirtmiş ve %3,6'sı aldıkları desteği ortalama olarak nitelendirmişlerdir. Baronun genç avukatlara yeterli veya çok iyi düzeyde destek sağladığını ifade eden bir genç avukat bulunmamaktadır.

Avukatlıktaki Kazancınızı aşağıdakilerden hangisi ile tanımlarsınız?

Genç avukatların yalnızca %3,4'ü kazançlarını iyi olarak tanımlamıştır. Bu soruya çok iyi şekilde yanıt veren bir katılımcı bulunmamaktadır. Katılımcıların %51,7'si çok kötü şekilde yanıt verirken %31'i kötü ve %13,8'i ortalama şekilde yanıt vermiştir.

*Çalışma ortamınızın fiziksel koşullarından memnun musunuz?
Tatil ve izin haklarınızı kullanmada zorluk yaşıyor musunuz?
Çalışma ortamınızda mobbinge uğradığınız düşünüyor musunuz?
Mesleki haklarınızın yeterince korunduğunu düşünüyor musunuz?*

Katılımcılar yukarıda yer alan ilk üç sorunun neredeyse tamamına %60 oranında olumsuz yanıt vermiştir. Son soruya ise katılımcıların %93,6'sı hayır şeklinde yanıt vermiştir.

Genç avukatların çalışma ortamlarından memnun olmamaları serbest veya bağlı çalışmalarına bağlı değildir. Katılımcı genç avukatların %75,9'unun serbest çalışmasına rağmen çalışma ortamlarına karşı duydukları memnuniyetsizlik, tatil ve izin haklarına ve mobbinge yönelik verdikleri yanıtlar ilk bakışta kafa karıştırıcı olabilmektedir.

Katılımcı genç avukatlar, her ne kadar serbest çalışsalar da gerekli ekonomik koşulları sağlayamadıklarından dolayı çalışma ortamlarını fiziksel olarak istedikleri şekilde oluşturamamışlardır. Gerekli bütçeye sahip olamadıklarından dolayı tatil yapamamaktadırlar. Çoğunluğu masrafları bölüşmek adına ortak ile çalıştıklarından dolayı herhangi bir üst kademedan gelmese de ortaklarından gelen baskıya maruz kalabilmektedirler. Serbest çalışan avukatların kazançları göz önüne alındığında yuka-

rıdaki paragrafta yer alan kafa karıştırıcı durumun kaynağı bariz bir şekilde karşımıza çıkmaktadır.

Mesleğinizi icra ederken ayrımcılık yaşıadınız mı?

Ayrımcılık yaşıadıysanız bu ayrımcılığın nedeni neydi (cinsiyet, köken, din vb.)

Genç avukatların %51,7'si herhangi bir ayrımcılığa maruz kalmadıklarını söylerken %48,3'ü ayrımcılığa uğradığını belirtti.

Katılımcıların beyanlarına göre ayrımcılığa maruz kaldıkları konular şunlardır:

Cinsiyet
Mesleki kıdem (yaş)
Siyasi görüş
Dini inanç
Avukatlık mesleğini icra etmek

Yukarıda sayılan ayrımcılık sebepleri incelendiğinde “avukatlık mesleğini icra etmek” şeklinde verilen yanıt dikkat çekicidir. Şöyle ki yargı üç sacayağından oluşmaktadır ve bu üç sacayağının birbiri rine karşı bir üstünlüğü kağıt üzerinde yoktur. Bu üç sacayağı; iddia, savunma ve hükümdür. İddia makamını savcılar, hüküm makamını hakimler ve savunma makamını ise avukatlar temsil etmektedir. Bu üç grup yıllar boyu hukuk fakültelerinde aynı sıralarda eğitim görmüştür. Ancak hem toplum nezdinde hem de hakim ve savcılarının gözünde avukatlık diğer iki sacayağının gerisinde tutulmaktadır. Bu da avukat olmanın yarattığı bir ayrımcılık sebebi olabilmektedir. Bir hakim veya savcının gördüğü saygıyı avukatlar son yıllarda görememektedir. Avukatlık mesleği toplum nezdinde var olan saygınlığını yitirmiştir. Saygınlığın yitirilme nedeni aslında bu ankete verilen yanıtlarda gizlidir. Avukat sayısı ve hukuk fakültesi sayısının fazlalığı nedeniyle niteliği düşen mesleğin buna paralel olarak itibarı da azalmıştır.

Hukuk alanında kadın avukatlar ve dezavantajlı gruplar için yeterli fırsatlar sunuluyor mu?

Bu soruya katılımcıların dörtte üçü hayır yanıtını vermiştir.

*Yaşınız nedeniyle müvekkillerinizin veya görüşmeye gelen kişilerin size karşı tutumlarında olumsuzluklar gözlemliyor musunuz?
Yaşınız nedeniyle sizden daha kıdemli avukatların size karşı tutumlarında değişiklikler gözlemliyor musunuz?
Çalışmak durumunda kaldığımız memurlarla iletişiminizde yaşınız sebebiyle olumsuzluklar yaşıyor musunuz?*

Yukarıdaki sorularda üç grup yer almaktadır. Kıdemli avukatlar, müvekkiller veya potansiyel müvekkiler, memurlar. Bu üç grubun genç avukatlara “yaşçılık” yapıp yapmadığına dair soruların hepsinde genç avukatlar çoğunlukla yaş ayrımcılığına maruz kaldıklarını ifade etmiştir. Bunu söyleyen genç avukatların oranı her soru için neredeyse %85'tir.

Hukuk kariyerinizle ilgili hedefleriniz nelerdir?

Genç avukatların %55'i hukuk alanında çalışmayı bırakmak istediklerini beyan etmiştir. %20,7'si serbest avukatlığa devam etmeyi, %6,9'u serbest avukatlığa geçiş yapmayı, %10,3'ü hakim-savcı olmayı ve %6,9'u ise kurum avukatı olmayı istediklerini ifade etmiştir.

Ankete katılan genç avukatların yarısından fazlasının sadece mesleği değil hukuk alanında çalışmayı bırakmak istemeleri Türkiye'de hukukun ve hukukçularının geleceğinin pek parlak olmadığını gözler önüne sermektedir.

Seçmen Sayısı					
Oy Kullanan Seçmen Sayısı					41.407.027
Seçime Katılma Oranı					32.768.161
Geçerli Oy Sayısı					% 79
Gümrük Kapılarındaki Geçerli Oy Sayısı					31.414.748
Toplam Geçerli Oy Sayısı					114.035
					31.528.783
Partiler	Aldığı Oy Sayısı	Oy Oranı (%)	Milletvekili Sayısı	Meclesteeki Milletvekili Oranı (%)	Aranan/Azalan Temsil Hakkı
AK Parti	10.808.229	34,28	363	66,00	+31,72
CHP	6.113.357	19,39	178	32,36	+12,97
Bağımsızlar	314.210	0,99	9	1,64	+0,64
Diğer 18 Parti	14.297.052	45,33	550	100,0	-45,33
Toplam	31.528.783	100,0	1099	100,0	+/-0,0

GORGON ÜZERİNE

Babam, yıllar önce bana başından geçen bir olayı anlattı; “1995 yılında yaşadığım apartmanın yöneticisi ve peşinden gelen birkaç kişi bodrum katta yaşayan insanları atmak için imza toplamaya başlamıştı ve benim de imzama almak için kapıma gelmişlerdi.” Bu cümlelerin ardından bana yaşadığı ikilemi ve endişeyi bütün şeffaflığı ile açıkladı. Lakin, sonrasında şüphenin hüküm sürdüğü bir sessizlik hâli onu esir aldı. Bu sessizliğin sebebi, karşı tarafın rahatlıkla görebileceği bir ağırlığın onun benliğine aleni bir baskı uygulamasıydı. Ancak bu ağırlığın kaynağı bir pişmanlık veya korkudan öte o zamanlar yaşadığı ikileme dair duyduğu öfkeyle ilgiliydi. Âdeta yıllar önce hissettiği tereddüdün utancını şu anda yaşıyor ve bu hâletiruhiyeden dolayı kahredici bir hiddete kapılıyordu. Bütün bunların ardından o güne dair aklımda kalan tek mesele, keskin bir ikilemin insana yaşatabileceği ızdırap hâli olsa da bu ikilemin gün geçtikçe kalbime yapışan bir leke, daha doğrusu gittikçe büyüyen bir iz olacağını hiç düşünmüyordum.

Bu olayın üstünden yıllar geçti. Ne o ikilem kalmıştı aklımda ne de o ızdırap. Üniversite ikinci sınıfa giderken okul yönetimi; öğrencilerin kaldığı yurtları depreme dayanıklı hâle getirmek için binaları yıkacaklarını söyledi. Bu yüzden çoğu öğrencinin barınma krizinin en sert şekilde yaşandığı İstan-

bul'da kalacak yer bulmaları gerekiyordu. Çoğu insana göre bu karar, üniversitenin içinde bulunduğu siyasi ve idari çalkantılardan dolayı öğrencileri kampüsten uzaklaştırmak için yaptığı bilinçli bir hamleydi. Benim içinse bütün bunlar, deprem riski bulunan bir şehirde binaları daha dayanıklı hâle getirmek için yapılan alelade bir çalışmadan ibaretti. Lakin, benimsediğim bu naif düşüncenin varlığı kısa sürdü. Çünkü ilerleyen günlerde arkadaşlarımın bu karardan vahim şekilde etkilendiğini görmeye başladım. Ülkenin gittikçe batan ekonomisi, İstanbul'da yaşanan barınma krizi ve okulun aldığı kararlar yüzünden tanıdığım ve tanımadığım pek çok insan mağdur olmanın da ötesinde, hayatın içine batmış ve bu yüzden perişan olma noktasına gelmişti. Arkadaşlarımın gittikçe kaybolan neşesi ve artan bitkinlikleri kalbime yapışan o lekenin varlığını tekrar görünür hâle getirdi. Bu leke büyüdükçe göz ardı edemeyeceğim bir ikilemin ve endişe hâlinin beni zapturapt altına aldığını fark ettim.

Ancak bir süre sonra bu ikilemin, kendi yarattığım fildişi kulenin dışında kileri görmem ile alakalı olduğunu anlamaya başladım. Ruhumdaki endişe hâli ise hiçbir şeyi düzeltemeyecek olmanın verdiği acizlikten kaynaklanıyordu. Bütün bunların toplamında arkadaşlarımın gençlik enerjisini ve onların

hayat sevgisini yırtıp atan ve üstüne üstlük çiğneyen şahıslara karşı sahil bir öfke duymaya başladım. Yaşadığı çaresizlik yüzünden şedit bir öfkeye mahkûm olan Onur gibi benim de ruhum bir tehevvüre kapılmıştı. Hatta bu öfke, arkadaşlarıma layık görülen hayatın farkına varmam ile hiddetlendi. Fakat bu çaresizlik ve çıkmaz, öfkeyle sınırlı kalmadı. Anlatılanlar, yaşananlar ve dayatılanlar her geçen gün sertleşmeye ve kabalaşmaya devam ediyordu. Özellikle kız arkadaşlarımla bana anlatıkları yüzünden, ki bana güvenip kalplerini açtıkları için onlara her zaman müteşekkireceğimi bilmelerini isterim, öfkenin yanına tiksinti duygusu da eklenmiş oldu. Çünkü onların başına gelenler yalnızca okulun aldığı kararlar yüzünden yaşanmıyordu. Mesele toplumdu, mesele dünyaydı, mesele ülkemdi. Ve yalnızca yaşadıkları evlerde veya apartmanlarda değil; sokakta, markette, metroda, durakta, üniversitede, parkta, sinemada, alışverişte, iş yerinde, kafede, restoranda, hastanede, kitapçıda ve en önemlisi güvendiği birinin yanında bile itilmenin, kakılmanın, tacize uğramanın, küçümsemenin, dışlanmanın, hakarete uğramanın, yargılanmanın, hor görülmenin, göz ardı edilmenin ve tehdit edilmenin ceremesini çekiyorlardı. Ama yine de suçlu olan onlardı. Hatalı olan, yanlış yapan, kusurlu olan, sorumsuz davranan onlardı. Ve bize öğretilen gerçek bunun üstüne kuruluydu.

Bütün bunların ardından babamın yaşadığı utanma hissini, bir erkek olarak, ben de yaşamaya başladım. İçinde bulunduğum öfke ve tiksinti yavaş yavaş kaybolurken bu utanç, benim için bütün bir çaresizliğin resmine dönüşüyordu. Yaşanan bu değişim geçmişteki ikilemelerimin kaybolmasına ve yerlerini yekpare bir şüpheye bırakmasına neden oldu. Bu sayede, pek çok şeyin bana yanlış öğretildiğini fark ettim.

Hayatlar, kadınlar, adamlar, haklar, yargılar, suçlular hepsi bu şüphe sayesinde ters gelmeye başladı. Yıllar önce Yunan mitolojisini okurken denk geldiğim *Gorgon* kız kardeşlerin (Stheno, Euryale ve Medusa) bile bir suçlu değil birer kurban olduğunu, hatta lanetlenen, dışlanmak zorunda bırakılan ve en ufak söz hakkı verilmeyen kadınların birer temsili olduğunu fark ettim. Böylelikle insanlığa ve ülkeme dair aydınlanmam birbirini kovalayan bu olaylar neticesinde yaşandı. Ancak her insan gibi kendini dünyanın merkezinde zannetme hastalığı bu ulvi aydınlanma (!) sonucu bana da bulaştı.

Gorgon'u hayata geçirmek için yapımcım Oylum Çelik ile kolları sıvadığımız zaman, yaşadığım farkındalık sebebiyle her şeyi değiştirebileceğime dair bencilce bir duyguya kapılmıştım. Hatta bu duygum o denli arşa çıkmıştı ki bütün sorunları tek bir film ile, tek bir sanatsal girişimle yerle bir edeceğime inanmıştım. Benim için *Gorgon*'u yapmamın sebebi buydu ya da ben öyle zannediyordum. Çünkü filmin ön prodüksiyon aşaması başladıktan sonra ve süreç ilerledikçe bu bencil duygunun yerini tekrardan o endişe, çaresizlik ve umutsuzluk hâli aldı. *Gorgon*, her geçen gün beni hiç beklemediğim bir şekilde hayatın, toplumun ve ülkenin gerçeğiyle daha şiddetli bir şekilde yüzleştiriyordu. Böylece bu durum, filmin ulaştığı sonucun bir tezahürü oldu. Keskin iddialar ile çıktığım bu yolculukta kendimi Onur gibi karanlıkta, tek başıma, çaresizce otururken buldum. *Gorgon*, beni dönüşü olmayan ümitsiz bir yola sokmuştu. Ülkeme ve insanlara dair yığın bir kabulün tesirini yaşamama sebep olmuştu. Sartre'ın da dediği gibi toplum tedavisi olmayan bir hastalıktı ve ben bunu kabul etme noktasına gelmişim.

Ancak filmin çekimleri bittikten sonra, *Gorgon*'un ete kemiğe bürünmesine sebep olan pek çok kişiye bu elim düşüncelerden ve duygulardan dolayı ihanet ettiğimi hissettim. Çünkü filme ilham veren dostlarım, Melisa ve Hilâl, başta olmak üzere hayatımdaki pek çok kadının dayatılan gerçeğe boyun eğmediğini ve bütün bu ızdıraba rağmen direndiğini görmüştüm. Buna rağmen benim ümitsiz bir hâle bürünmem hiç doğru değildi. Sonuçta babamın hikâyesi de "imza atmadım, direndim ve o iki kadın apartmanda yaşamaya devam etti" cümlesiyle sona ermişti. Ama ben, her şeye rağmen, yaşadığım ikilemin umutsuz tarafını seçmişim. Filmin post-prodüksiyon aşaması başladığında ve filmin esas niyetini belirleyeceğimiz aşama gelip çatığında bazı şeylerin doğru olmadığını sezdim. En başından beri yaşadığım ikilem beni kontrolsüzce yönlendirmiş, öfke ve tiksinti duyduğum insanlara karşı teslim bayrağını çekme noktasına gelmişim. Kısacası *Gorgon*, içimdeki umudu söküp almıştı. Ama korkmadım. Çünkü mücadele etmeye çalışan, direnen, bağlılıkla gizli bir hayat süren ve parlayan o insanlar, özellikle kadınlar, yitirmekte olduğum umudu bana nazikçe geri verdi. Ve o umut, bu insanların ta kendisiydi.

Bütün bu kırılma noktaları ve muhakemeler ile birlikte *Gorgon*, umudun eş değeri olan insanlar sayesinde doğmuş ve dirilmiş oldu. Oylum Çelik ile birlikte yarattığımız *Gorgon*'un anlatmak istediği yegâne mevzuysa, en azından benim için, çaresizlik ve umutsuzluk gibi melâl dolu kavramların çok üstünde, hatta onların ötesinde bir şeye dönüştü. Elbette filmin, ülkemizin layık gördüğü gençliği yaşamaya çalışan ama her defasında kapana kısılan insanların hazin tablosunu sunmasından mütevellit gençliğimize, ülkemize, hayatımıza, toplumumuza ve günümüze dair sade bir belge niteliği taşıdığı yadsınamaz bir

gerçek. Çünkü en nihayetinde, *Gorgon*, her ne kadar ismini doğaüstü varlıklara dayasa da, gerçek hayattan alınmış küçük bir kare. Ama çekilen bu karenin anlatmak istediği esas mevzu bir meselden çok; bir işaret ve bir kaynak. *Gorgon*'un niyeti; topluma, ülkeme, dünyaya, kötülüğe rağmen bir yerlerde direnen insanların bizlere verebileceği bir umudun olduğunu göstermek. Tıpkı minnet duyduğum o kadınların bana gösterdiği gibi.

Bu film projesi Mersin'deki katılımcılar tarafından İstanbul'da çekilmiştir.